

כפר אוריאל

אליו ומחכים לרגע בו יקלטו בו. ראש כפר אוריאל הוא ד"ר (למשפטים) נסים האגל, עורך-דין מצליח בורשה שהתגייס לצבא האדום בזמן המלחמה, נפצע ברסיסי פצצה ואבד, בתהליך ממושך, את מאור עיניו. בהיותו בגרמניה, אחרי המלחמה, בעוד הרופאים מנסים (לשווא) להציל את ראייתו,

בירושלים, הם בעלי תרבות והשכלה גבוהים יותר, כמהים לחדר תרבות, לקונצרטים, להצגות.

לעת עתה הבידור החשוב ביותר הוא הראדיו, המשמש עינים לכל העוורים בעלי התרבות שבמקום. הראדיו מביא להם את החדשות, קצת מוסיקה, דרמה "עיוורת", הרצאות, ספורים בהמשכים. אם יש משהו שפקק אי פעם שמצויים מאזינים לתכנית ב' בקול ישראל, ימצא אותם בכפר עוורים.

אבל זהו המעוט במקום. הרוב, שעתו אינה פנויה לתרבות, אותה אינו יכול כלל לעכל, וחסר חיי תרבות הוא נקודת התורפה הבלוטת האחת במוסד שהוא מן המוצלחים בארץ, יכל לשמש זוגמה ומופת לעולם כולו.

לאור השמש מגששים באפילה סומי כפר אוריאל. בעיניהם — החושך, בלבם, לאחר שנים של יאוש — האור.

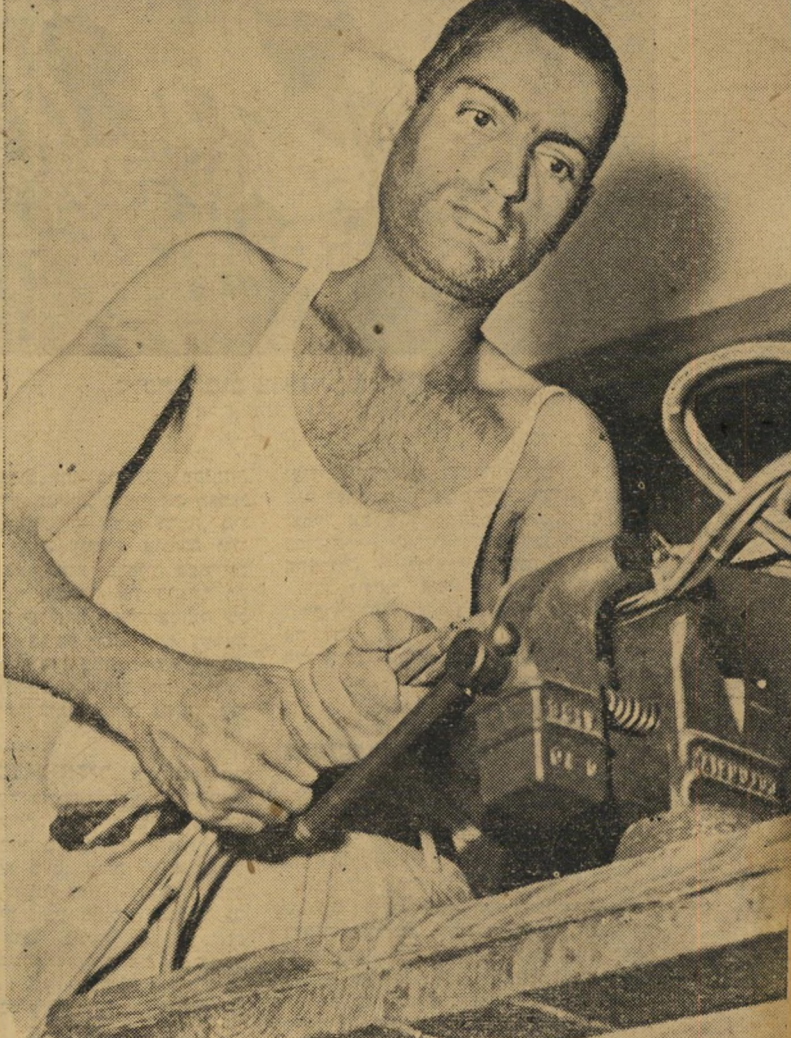
אמר אחד הסומים: "עד עתה הייתי כמו אסיר, כבול לעינים כבויות; עכשיו אני חופשי ואינני ניקק לחסדים."

רכש כלב מדריך שחור בשם פרינץ, המשמש מדריכו הנאמן. זוגות עינים נוספות לד"ר האגל הן עיני אשתו הצעירה אותה נשא ברוסיה ועיניה של בתו הצברית בת ה-5, דליה.

רק מעט תרבות. בעברית ברורה ובקול תקיף ומצחה מנהל האגל רביהמרץ את עיני הכפר במקום, כשהוא נעזר על ידי מדריכים ושותפים פקוחי עין. בעוד שמתל-אביב פוקח עינים על הכפר צ'ארלס פאסמן, מנהל מלבן, הגוף העיקרי החומך בו.

אולם התומך הגדול ביותר הוא בית המלאכה המקומי, שתוצרתו, מידי העובדים העוורים, מוצאת אל השוק, נרכשת גם על ידי הסוכנות. המומינה בו את כל המזונים שלה, למשל; גם על ידי בתי מסחר פרטיים, להפצה בצבור הרחב.

אם כי הכפר מראה סימנים של התבססות רצינית, עודנו רחוק מלהיות יהודה תרבותית אחת. הקשר היחיד בין מרבית התושבים הוא מקור הפרנסה המאחד את כולם, וכל הקשור בו. עוורים אחרים שקבלו חנוך במוסדות מיוחדים כמו בית החנוך

היצרת משוכלת. בהדרגה, מורים מומחים לומדים העוורים לייצר כלים שונים, בעיקר מוצרי קש ונגרות. לאחר תקופת התמחות הם מצליחים להפיק כלים מסובכים ומשוכלים לחזיל. בעיה חמורה היא ענין שוק התוצרת, הנאלצת לתחר בתוצרת זולה יותר, המגיעה ממקורות "פקחים", בעלי פריון עבודה גבוה יותר.

הילדים פקחים. מרבית העוורים הסתמאו בילדותם, ממחלת הגרענת, נשאו נשים בריאות והולידו ילדים פקחים, הממלאים את רחובות הכפר, משחקים בהם בעליצות, באם לא יתווספו עוורים חדישים לכפר, ייהפך, תוך דור אחד לכפר של רואים. בתמונה: אשת אחד מתושבי הכפר העוורים. היא ובתה הצעירה נהנות מראיה מצויינת.

עינים לסומים. יחיד נאמן לאדם בכפר העוורים הוא הכלב המדריך. עינים לסומים אחרים הם המדריכים האנושיים, המלמדים אותם מלאכות יד שונות. בתמונה: הכלב פרינץ, מדריך את צעדי ד"ר האגל, מנהל הכפר, שנתעורר במלחמה העולם ברוסיה.